10 เดือนแรกปี 69 ยอดคำขอจด IP ในไทยทะลุ 6.7 หมื่นคำขอ โต 7.39% สะท้อนภาคธุรกิจมุ่งใช้ “ทรัพย์สินทางปัญญา” สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เปิดสถิติคำขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (IP) ในประเทศไทยในปี 2569 ยังคงเติบโตต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวและการให้ความสำคัญของผู้ประกอบการทั้งไทยและต่างชาติในการใช้ IP เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

นางสาวจิตติมา ศรีถาพร อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เปิดเผยว่า กรมฯ เดินหน้าขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้การนำของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) ในการยกระดับการคุ้มครอง IP ของไทยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการค้าการลงทุน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการและสนับสนุนการนำ IP ไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ โดยภาพรวม**การยื่นคำขอรับความคุ้มครอง IP ในไทย ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2569** (มกราคม - ตุลาคม) ทั้งเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมสูงถึง **67,535 คำขอ เพิ่มขึ้นกว่า 7.39%** จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (62,888 คำขอ) ทั้งนี้ ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2569 **กรมฯ สามารถรับจดทะเบียน IP** เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ประเภท รวมกว่า **47,494 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.80%** จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (44,057 คำขอ) โดยมีรายละเอียดคำขอจดทะเบียน IP แต่ละประเภท ดังนี้

1) เครื่องหมายการค้า ช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 มี**การยื่นคำขอ**รับความคุ้มครองในไทย **50,209 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.35%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (46,772 คำขอ) **กลุ่มสินค้า/บริการที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) บริการด้านค้าปลีก การขาย และการตลาด 6,119 คำขอ (2) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอนามัย การรักษาโรค และสมุนไพรที่ใช้ในทางการแพทย์ 5,910 คำขอ (3) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและความงาม 5,638 คำขอ (4) เครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 4,558 คำขอ และ (5) ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพืช ธัญพืช เครื่องปรุงแต่งกลิ่นและรสอาหาร 3,873 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 57% และต่างชาติ 43% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นบริษัทของไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) บริษัท ฟ็อกซ์ ฟอร์มูเลท จำกัด 172 คำขอ (2) บริษัท ไดมิเทค (ประเทศไทย) จำกัด 160 คำขอ (3) บริษัท บอร์น อโกรไซเอนซ์ จำกัด 155 คำขอ (4) บริษัท จีเอ็มเอ็ม ทีวี จำกัด 94 คำขอ และ (5) บริษัท เอสทีม อินเตอร์เทรด จำกัด 80 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียน**เครื่องหมายการค้าในไทย ในช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **34,885 คำขอ เพิ่มขึ้น 2.37%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (34,078 คำขอ)

2) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 **มี**การยื่นคำขอรับความคุ้มครองในไทย **7,153 คำขอ เพิ่มขึ้น 3.23%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (6,929 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ 867 คำขอ (2) นวัตกรรมด้านการสื่อสาร 671 คำขอ (3) นวัตกรรมแอนติบอดี้และยาชีววัตถุ 328 คำขอ (4) แบตเตอรี่และระบบการจ่ายและกักเก็บพลังงานไฟฟ้า 295 คำขอ และ (5) อุตสาหกรรมแมคโครโมเลกุล 196 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 13% และต่างชาติ 87% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นผู้ยื่นต่างชาติทั้งหมด ได้แก่ (1) บริษัท โตโยต้า จิโดชา คาบูชิกิ ไคชา จากญี่ปุ่น 242 คำขอ (2) บริษัท ควอลคอมม์ อินคอร์ปอเรเต็ด จากสหรัฐอเมริกา 205 คำขอ (3) บริษัท นิปปอน สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 139 คำขอ (4) บริษัท เจเอฟอี สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 123 คำขอ และ (5) บริษัท ยูนิชาร์ม คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 82 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียน**สิทธิบัตรการประดิษฐ์ในไทย ในช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **4,600 คำขอ เพิ่มขึ้น 12.03%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (4,106 คำขอ)

3) อนุสิทธิบัตร ช่วง 10 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นคำขอ**รับความคุ้มครองในไทย **4,746 คำขอ เพิ่มขึ้น 16.75%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (4,065 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) อาหารและเครื่องดื่ม 723 คำขอ (2) ยาสมุนไพร 284 คำขอ (3) ระบบสื่อสารและอุปกรณ์ส่งสัญญาณและการจัดการสารสนเทศ 228 คำขอ (4) อุปกรณ์ทางการแพทย์ 188 คำขอ และ (5) สารเคมีเกษตรและเคมีภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช 90 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 94% และต่างชาติ 6% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นหน่วยงานไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 130 คำขอ (2) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 123 คำขอ (3) มหาวิทยาลัยบูรพา 115 คำขอ (4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 103 คำขอ และ (5) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 92 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียน**อนุสิทธิบัตรในไทย ในช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **2,193 คำขอ เพิ่มขึ้น 31.55%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (1,667 คำขอ)

4) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ช่วง 10 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นคำขอ**รับความคุ้มครองในไทย **5,427 คำขอ เพิ่มขึ้น 5.95%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (5,122 คำขอ) **แบบผลิตภัณฑ์ที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ลวดลายผ้า 733 คำขอ (2) รถยนต์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 512 คำขอ (3) เครื่องประดับ 483 คำขอ (4) บรรจุภัณฑ์ 462 คำขอ และ (5) สุขภัณฑ์ 270 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 61% และต่างชาติ 39% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นสถาบันการศึกษาไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยศิลปากร 154 คำขอ (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 119 คำขอ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 107 คำขอ (4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 106 คำขอ และ (5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 75 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียน**สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในไทย ในช่วง 10 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **5,816 คำขอ เพิ่มขึ้น 38.28%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (4,206 คำขอ)

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวว่า สำหรับ **ลิขสิทธิ์** ซึ่งเป็น IP ประเภทเดียวที่ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน แต่ผู้สร้างสรรค์สามารถยื่นแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้กับกรมฯ ได้ เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงเบื้องต้นในการแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในกรณีที่เกิดข้อพิพาท รวมทั้งเป็นช่องทางให้ผู้อื่นสามารถเข้าถึงผลงานและติดต่อขอใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์นั้นได้ง่ายขึ้น โดยในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์**ต่อกรมฯ **19,812 ผลงาน เพิ่มขึ้น 71.92%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (11,524 ผลงาน) **ผลงานที่มีการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) วรรณกรรม เช่น งานนิพนธ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 7,961 ผลงาน (2) ศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ 4,874 ผลงาน (3) ดนตรีกรรม 3,832 ผลงาน (4) สิ่งบันทึกเสียง 1,581 ผลงาน และ (5) โสตทัศนวัสดุ 1,241 ผลงาน **สัดส่วนผู้ยื่นแจ้งข้อมูล** คนไทย 99% และต่างชาติ 1% สำหรับ**ผู้แจ้งข้อมูลมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) บริษัท มิวซิกมูฟ จำกัด 711 ผลงาน (2) มหาวิทยาลัยมหิดล 548 ผลงาน (3) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 320 ผลงาน (4) บริษัท สไปร์ซซี่ ดิสก์ จำกัด 285 ผลงาน และ (5) บริษัท เทโร มิวสิค จำกัด 137 ผลงาน

นางสาวจิตติมา กล่าวทิ้งท้ายว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะเดินหน้าพัฒนาระบบการคุ้มครองและบริการด้าน IP ให้มีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาประยุกต์ใช้ ควบคู่กับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้าน IP เพื่อให้ผู้สร้างสรรค์ นักประดิษฐ์ และผู้ประกอบการได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึง ตลอดจนบริหารจัดการและนำ IP ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ เปลี่ยนผลงาน ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสร้างโอกาสในการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ
